

FITXA 15: AUGUST DE PRIMA PORTA

1. Context històric, cronològic i cultural.

August de Prima Porta és situa a l'edat antiga, època de l'imperi Roma, Any 20 a.C/ la copia del 14 a.C.

Política: La ciutat de Roma va aconseguir un gran imperi al voltant del Mar Mediterrani (Mare Nostrum). Roma és va fundar al Laci i el seu símbol era la Lloba Capitolina. Pel nord va arribar a Escòcia i al centre de Europa al costat dels rius Rin i Danubi. Això va ser gràcies a un exercit poderós i a una administració eficaç. L'imperi romà es dividia en províncies com la Gal·lia o Hispania. Es van fundar moltes ciutats com Caesar Augusta, Emèrita Augusta... Octavi August era el nebot adoptat de Cèsar. Octavi August va consolidar l'imperi romà i va imposar la *pax romana*.

Economia: L'economia romana es basava en la agricultura i la ramaderia. En l'agricultura destacava la trilogia mediterrània (oli, cereals i vi). Els romans van fomentar el comerç per tal d'abastir les ciutats, en especial la de Roma que va arribar a tenir 1 milió d'habitants. Les mercaderies arribaven per el port d'Ostia.

Societat: La societat romana era esclavista, la majoria eren esclaus sense cap dret, ni tan sols a la vida. Una minoria dels ciutadans eren homes lliures amb diferents graus de ciutadania. En primer lloc es trobaven els *pater familia* que eren el que formaven el senat, després es trobaven els llatins, itàlics, federats... Al segle III l'emperador Caracal la concedeix la ciutadania romana a tots els ciutadans lliures de l'imperi.

Cultura: La cultura romana es basava per influència etrusca al nord i grega al sud. Els romans tenen una cultura pròpia, pragmàtica i sincrètica. La cultura romana s'imposa a tot l'imperi, una mateixa llengua, un mateix dret... això s'anomena Romanització.

2. Digues l'estil de l'obra i 5 característiques de l'arquitectura romana.

L'estil de l'obra és clàssic romà imperial.

Característiques:

- A l'arquitectura romana s'imposen els tres ordres grecs: dòric, jònic i corinti. N'afegeixen dos més: el compost i el toscà.
- L'arquitectura romana desenvolupa l'arc gràcies als etruscs per cobrir grans espais amb voltes anulars, canó, aresta i cúpules.
- L'arquitectura romana usa com a principals materials la pedra, el marbre, el formigó, el maó i la fusta.
- L'arquitectura romana desenvolupa i aplica diferents tipologies, algunes conegudes com l'amfiteatre, els arcs de triomf, els teatres...
- Els romans eren pragmàtics i desenvolupen obres civils d'enginyeria com calçades, ponts, aqüeductes...

3. Digues 5 característiques formals o tècniques de l'obra .

L'obra es d'autor desconegut, però va ser encarregat pel senat de Roma a finals del s I a.C, però ni ha una copia de principis de l'any 14 a.C trobada a la vila de Lívia. Avui és troba al museu del Vaticà. L'obra pertany a l'estil clàssic imperial roma. L'original era de bronze, la copia es de marbre. La tècnica de l'escultura original era de fosa i de mètode buidant i la copia és de tècnica talla i mètode traient.

La tipologia es exempta, dempeus i en grup perquè hi a més d'una figura. És una escultura policroma. Les dimensions de l'escultura son de 2 metres. El tema es la representació de l'emperador August en tota la seva gloria, amb un rostre jove en tota la seva plenitud, fent referencia a les seves grans conquestes, com a Déu perquè esta divinitzat.

Composició: L'emperador es mostra dempeus i descalç sobre un pedestal. El braç dret alçat com a signe d'autoritat mentre que l'esquerre suposem que ha havia una llança de fusta i una toga senatorial anomenada *paludamentum*, amb això es mostra que té poder militar i polític. August exhibeix una cuirassa molt cenyida que marca la seva anatomia, també les grans victòries militars sobre la Gal·lia i Hispania. A més l'escena representa quan els bàrbars tornen les àguiles que havien pres al general Cras. Sota la seva cama dreta hi ha la figura de Cupido sobre el dofí de Venus que fa de suport de la figura, a l'original de bronze es suposa que no hi era. El dofí i l'emperador descalç mostren l'origen diví de l'emperador August, descendent de Enees, fill de Venus. Destaca el contrapposto, el braç aixecat i l'esquerre relaxat i doblegat. La cama dreta suporta tot el pes del cos i l'esquerre esta doblegada. Amb això s'aconsegueix un equilibri perfecte. L'obra tracta d'un retrat del cos sencer que mostra una imatge victoriosa de l'emperador August. Es tracta d'una barreja entre l'idealisme grec i el realisme romà.

Llum: La llum rellisca a les superfícies llises i queda atrapada a les zones rugoses com per exemple la túnica.

Ritme: El contrapposto aporta equilibri amb una part tensa i l'altra distesa.

Temps: Voluntat d'eternitat, l'emperador esta divinitzat no té temps.

4. Contingut, significat i funcions.

Tema: L'escultura representa l'inici de la *pax romana*, mostra a August en tres dimensions: primer com a Déu, August com a gran general, mostra les conquestes de la Gal·lia i Hispania, també es veu la influencia de la seva dona Lívia on es mostra el seu fill favorit: Tiberi. La toga representa el poder polític, amb el braç aixecat amb símbol de poder. La figura central de l'imperi es August que representa els tres poders i que garanteix el poder que tenia Lívia en la família imperial.

Encàrrec i recepció: Lívia va fer divinitzar l'emperador. A Prima Porta hi havia una vila de Lívia coneguda com *Ad Gallinas Alba* perquè romans eren molt supersticiosos, un dia va caure una gallina blanca sobre la falda de Lívia amb una branca de llorer al bec, va ser senyal de bon auguri.

Funcions:

Commemorativa: perquè recorda l'emperador August.

Il·lustrativa: perquè representa l'escultura d'estil clàssic imperial romà.

Propagandística: perquè els romans utilitzaven l'art per reforçar la figura imperial i van fer milers de reproduccions per col·locar-les al fòrum.

5. 10 paraules clau.

1. Paludamentum	6. Divinització
2. Pax romana	7. Cupido
3. Contrapposto	8. Lívia
4. Equilibri perfecte	9. Retrat imperial
5. Commemorativa	10. Romanització